

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/150/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513208345
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3513208345.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. F. W., W. XXX/XX, právne zastúpenej P. P. X., advokátom so sídlom X., Q. - S. XX, proti žalovanej P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. F. W., W. XXX/XX, o vrátenie daru, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č. k. 12C/136/2013-294 zo dňa 15. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. potvrdzuje a vo výroku II. mení tak, že žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom (druhým v poradí) rozhodol, že žalovaná je povinná vrátiť žalobkyňi dar, a to spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/6-iny na byte č. 1., nachádzajúcom sa v bytovom dome súpisné číslo XXX, postavenom na parcele č. XXX/X, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie W. pod W., vedenom E. úradom P., katastrálny odbor. Žalobkyňi priznal voči žalovanej právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % a žalovanej povolil trovy zaplatiť v splátkach k rukám právneho zástupcu vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 17,92 eur na účet Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že dňa 12.08.1996 bola spísaná notárska zápisnica N XXX/XX, Nz XXX/XX, ktorou žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti pôvodne zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. W. pod W., domu súpisné číslo XXX, postavenom na parcele č. XXX (dom bez pozemku) vo veľkosti 1/3-iny, darovala predmetnú nehnuteľnosť žalovanej (svojej dcére) a jej sestre G. F. (svojej dcére), rovnakým podielom, t. j. 1/6-inu. Súčasne v prospech žalobkyne bolo zriadené právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Dňa 06.05.2013 žalobkyňa odvolala voči žalovanej darovanie spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/6-ina z domu (v súčasnosti už bytu č. 1) s príslušenstvom, ktorý žalovanej darovacou zmluvou obsiahnutou v notárskej zápisnici darovala a zároveň ju vyzvala, aby dar žalobkyňi vrátila. Za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi považovala, že žalovaná sa k nej urážlivo správa, oplzливо jej nadáva, kričí na ňu, napadla ju aj sestru žalovanej. Po vykonanom dokazovaní súd správanie žalovanej ako obdarovanej voči žalobkyňi ako darkyňi považoval za kvalifikované porušenie morálnych pravidiel. Žalovaná sa voči žalobkyňi správa hrubo urážlivo, po vyostrení konfliktov sa už so žalobkyňou ani nerozpráva a je tu aj dôvod na pochybnosť o fyzických útokoch, ktoré vyplynuli zo svedeckých výpovedí svedkov a žalobkyne aj napriek tomu, že žalovaná svedecké

výpovede spochybnila. S ohľadom na princíp vzájomnosti, teda či správanie samotnej darkyne nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovanej voči nej, vykonaným dokazovaním nebolo preukázané správanie žalobkyne, ktoré by bolo možné označiť za správanie, ktoré je príčinou a dôvodom, prečo žalovaná vo vzťahu ku žalobkyňi, svojej matke, používala hrubé vulgarizmy. Akokoľvek žalovaná so žalobkyňou nesúhlasila, či už v spôsobe užívania nehnuteľnosti, v názoroch na hudbu a náboženstvo, nepáčili sa jej vyjadrenia vo vzťahu k jej spôsobu života, neospravedlňuje ju to v dlhodobom používaní hrubých vulgarizmov. Súd tiež poukázal na povinnosť žalovanej, ako potomka žalobkyne, prejavovať žalobkyňi úctu, poskytnúť jej potrebnú pomoc v starobe a súčasne rešpektovať právo vyplývajúce žalobkyňi z práva vecného bremena. Správanie žalovanej ako dlhodobo hrubo urážlivé je v rozpore s dobrými mravmi, ako aj v rozpore so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania, čo odôvodňuje nárok žalobkyne na vrátenie daru. Preto súd podľa § 630 Občianskeho zákonníka žalobe vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP za použitia § 232 ods. 3, 4 CSP a o trovách štátu podľa § 255 ods. 1, § 259 CSP v spojení s článkom 4 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. V odvolaní uviedla, že jej bol odňatý dar, ktorý jej matka darovala. Nič jej neurobila, majetok, ktorý jej bol darovaný, chce jej sestra, hoci žalovaná sestre a švagrovi darovala iný majetok a títo nahovorili matku, aby si vymýšľala zlé veci na žalovanú, len aby majetok získali. Uviedla, že všetko sú to klamstvá, ktoré si na ňu vymysleli. Je ťažko zrakovo postihnutá, stará sa o syna a sama bojuje za spravodlivosť. Bola aj vo väzbe za trestný čin, ktorý si na ňu vymysleli. V podaní, v ktorom žalovaná odvolanie doplnila, uviedla, že je invalidná dôchodkyňa, chránená podľa zákona SR a má 13-ročného školopovinného syna. Namietala, že vo veci rozhodoval znova súd prvej inštancie, hoci v predchádzajúcom konaní na odvolacom súde bola úspešná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala za nesprávne a protizákonné. Uviedla, že žalobkyňa na rozdiel od nej, nemala žiadne reálne dôkazy, ide jej len o dar, ktorý žalovanej dala „zadarmo“. Namietala, že vo veci rozhodovala tá istá sudkyňa, hoci mala rozhodnúť sudkyňa nová, nezávislá. Uviedla, že jej matka „pláva“ v trestnom čine len preto, že ona je sama, a tých, čo chcú jej majetok, je veľa. Zdôraznila, že matke pomáhala, hoci sama potrebuje pomoc. S rozhodnutím súdu nesúhlasí, nakoľko jej bol odňatý dar, ktorý jej matka darovala, keď mala 18 rokov.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že odvolacie dôvody uvedené žalovanou sú nekonkrétne a nemajú oporu v procesných predpisoch. Odvolanie je založené na zdravotnom hendikepe žalovanej a snahe o vyvolanie súcitu s jej osobou. Z obsahu odvolania je zrejmá povaha žalovanej, ktorá považuje za spravodlivé len to, čo je v jej prospech. Žalovaná procesnej stránke veci nerozumie, preto ak jej nepostačovali dvaja rôzni advokáti, ktorí ju doteraz zastupovali, mala možnosť požiadať o zastupovanie Centrum právnej pomoci. K námietke žalovanej, že má veľa reálnych dôkazov uviedla, že súd skončil dokazovanie až vtedy, keď žalovaná a ani žalobkyňa nemala ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Nevie o žiadnom dôkaze, ktorý by súd odmietol vykonať, na výzvu súdu žalovaná žiadny reálny dôkaz nepredložila. Z expresívneho správania žalovanej vyplýva, že sama si neuvedomuje dosah a význam svojho konania, čo svedčí o jej nízkej empatii k potrebám žalobkyne. Uviedla, že ju nikto nemusel nahovárať, aby požiadala žalovanú o vrátenie daru. Stalo sa to potom, čo ju verbálne vyhánala z bytu, obmedzovala ju v užívaní hrubými výrazmi, urážala ju a jej matku. Vrátený dar potrebuje pre seba, aby mala v byte právo bývať. Po jej smrti bude táto 1/6-ina bytu predmetom dedičského konania. Súdu vytýkala, že nebolo rozhodnuté skôr, lebo je pravdepodobné, že situácia v byte by sa ukľudnila. S odstupom času možno rozdeliť útoky voči matke, ktorých sa dopustila žalovaná na útoky pred podaním žaloby a po podaní žaloby. K útokom dochádzalo a nemyslí si, že by sa žalobkyňa mala odsťahovať z bytu. Ustúpila by tým nesprávnosti, hulvátskemu správaniu, nevďačnosti a sebeckosti. Prejavila ľútosť nad tým ako dcéru (žalovanú) vychovala, ale dúfa v spravodlivý rozsudok, ktorý žalovanú prinúti nad sebou a svojim správaním sa zamyslieť a korigovať svoje konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrvala na podanom odvolaní s tým, že bude žiadať o prešetrenie veci na „vyšších orgánoch“, nakoľko ona je zdravotne postihnutá a rodina jej chce zobrať majetok.

5. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo veci samej potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne, ktorá sa proti žalovanej domáhala vrátenia daru, keď vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že správanie žalovanej naplnilo skutkovú podstatu pre vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Dospel k záveru, že správanie žalovanej voči žalobkyni je potrebné považovať za kvalifikované porušenie morálnych pravidiel a hrubé porušenie dobrých mravov. S ohľadom na právny názor odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí (uznesenie sp. zn. 19Co/43/2018 zo dňa 24.04.2018), zaoberal sa súd prvej inštancie aj správaním žalobkyne ako darykyne, ktorej správanie nepovažoval za príčinu nevhodného správania sa obdarovanej voči žalobkyni, nebolo preukázané také správanie žalobkyne, ktoré by bolo príčinou a dôvodom, prečo žalovaná vo vzťahu k žalobkyni, svojej matke, používala pred doručením výzvy na vrátenie daru hrubé vulgarity. Správanie žalovanej posúdil ako dlhodobo hrubo urážlivé, v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so spoločenskými uznávanými pravidlami slušného správania, v dôsledku čoho boli naplnené zákonné predpoklady na vrátenie daru žalovanou žalobkyni.

7. Žalovaná v podanom odvolaní považovala za nesprávny záver súdu o povinnosti vrátiť dar. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala za nesprávne a protizákonné, nakoľko žalobkyni, ktorá jej chce jej majetok zobrať, ktorý jej darovala, „nič“ neurobila, nemala žiadne reálne dôkazy. Z obsahu podaného odvolania tak možno vyvodíť, že žalovaná nesúhlasí so skutkovým a právnym posúdením veci, nakoľko zastáva názor, že výsledky dokazovania nenasvedčovali tomu, že správanie žalovanej predstavuje hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka.

8. Aj keď žalovaná podaným odvolaním vyjadruje nesúhlas s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ide podľa názoru odvolacieho súdu iba o polemiku s rozhodnutím súdu, nakoľko žalovaná v podanom odvolaní neuvádza žiadne také argumenty, ktoré by správnosť rozhodnutia spochybňovali. Preskúmaním veci možno z obsahu spisu vyvodíť, že žalovanej sa dostalo kontradiktórneho procesu v rôznych štádiách súdneho konania. V prvoinštančnom, odvolacom aj dovolacom konaní mala možnosť aj prostredníctvom právneho zástupcu predkladať argumenty, ktoré považovala za relevantné, bola pred súdom vypočutá a mala právo navrhnúť a predkladať dôkazy. Neopodstatnene preto namieta, že žalobkyni nič neurobila, žalobkyňa si „veci“ vymyslela a na rozdiel od nej (žalovanej) žalobkyňa nemala žiadne reálne dôkazy.

9. Pokiaľ žalovaná v podanom odvolaní namietala, že vo veci rozhodla tá istá sudkyňa, hoci mala rozhodnúť sudkyňa nová, nezávislá, odvolací súd uvádza, že zákonným sudcom je v zmysle § 3 ods. 3 Zákona č. 757/2004 Z. z. v platnom znení sudca Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Podľa Rozvrhu práce pre Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v prípade, ak odvolací súd nerozhodne inak, vec zrušená na základe odvolania, sa zapisuje do súdneho registra tomu sudcovi alebo senátu, ktorý vo veci rozhodoval pred jeho zrušením; vec sa vedie pod pôvodnou spisovou značkou. Nakoľko v posudzovanej veci bola vec odvolacím súdom uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/43/2018 zo dňa 24.04.2018 zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vo veci bola zákonnou sudkyňou sudkyňa, ktorá rozhodovala vo veci pred jej zrušením.

10. Vzhľadom na to, že námietky žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie neboli spôsobilé spochybniť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej a výrok o trovách konania štátu potvrdil ako vecne správny.

11. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, súd prvej inštancie rozhodol, že žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu účelne vynaložených trov v rozsahu 100% a žalovanej povolil trovy zaplatiť v splátkach, vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplacením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Podľa konečného rozhodnutia súdu, žalobkyňa bola v konaní úspešná a súd prvej inštancie správne rozhodol, že žalobkyňa má v súlade s § 255 ods. 1 CSP proti žalovanej nárok na náhradu trov konania. Nesprávna je podľa názoru odvolacieho súdu tá časť rozhodnutia, ktorou v danom prípade súd žalovanej povolil zaplatiť trovy v splátkach. Nie je totiž vykonateľné, a preto je nesprávne také rozhodnutie, ktoré viaže počiatok splatnosti prvej splátky na mesiac nasledujúci po mesiaci, v ktorom

tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením až po právoplatnosti tohto rozsudku. Nesprávne je výrokom súdu určiť výšku splátky a podmienky splatnosti dlhu skôr, ako je určená výška dlhu (trov). Skôr, ako je určená výška dlhu (trov), nie je možné rozhodnutím súdu ani stanoviť, že nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Povolenie splátok povinnému subjektu (žalovanej), je vždy zásahom do práva oprávneného subjektu (žalobkyne) na dosiahnutie priznaného plnenia, avšak tento zásah je vyvážený právom povinného na zachovanie dôstojných životných podmienok. Len, ak je výška dlhu (plnenia) súdom stanovená, možno posúdiť, či je namieste určiť dlhšiu lehotu na plnenie, alebo stanoviť, že sa plnenie má uskutočniť v splátkach (§ 232 ods. 3,4, CSP). Odvolací súd preto zmenil podľa § 388 CSP výrok o náhrade trov tak, že žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov (trov doterajšieho konania, t. j. prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania) v celom rozsahu.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).